

Spis treści

Wstęp

André p. Brink – kontrowersje i wyzwania	9
1. Rys biograficzny i zarys twórczości	9
2. Sądy wartościujące	13
2.1. Brink i prasa anglojęzyczna	16
2.2. Recepcja w Holandii i Flandrii	18
2.3. Recepcja w niemieckim obszarze językowym	20
2.4. Recepcja w Polsce	22
3. Charakterystyka pracy	25

Rozdział pierwszy

<i>Rumours of rain</i> – Mityzacja dyskursu politycznego w <i>plaasroman</i>	33
1. <i>Plaasroman</i> : Zarys i cechy gatunku	33
1.1. Żywotność <i>plaasroman</i>	38
1.2. Brinkowski <i>plaasroman</i>	41
2. <i>Rumours of rain</i> : modyfikacje przestrzeni klasycznej <i>plaasroman</i>	43
2.1. Przestrzeń farmy	44
2.2. Powrót na farmę	46
2.3. Ziemia i gender	48
2.4. Wymiar transcendentalny <i>plaas</i>	52
2.5. Nowy lineaż	55
2.6. Ludność rdzenna i marksistowski determinizm	56
2.7. Historiozofia	57
3. Afrykanerska ekonomia zbawienia: Mesjasz i Antychryst	59
3.1. <i>Estetyka manichejska</i> a <i>plaasroman</i> : Soteriologia polityczna	66
3.2. Powieść polifoniczna	71
4. Wnioski	76

Rodział drugi

<i>Sandkastele</i> – demokracja, feminizm, realizm magiczny	79
1. Perspektywy interpretacyjne: przestrzenie niesamowitości	79
1.1. Zarys tematyki powieści	79
1.2. Gotyk i <i>plaasroman</i>	82
1.3. Perspektywa egzystencjalna	84

1.4. Imperialny gotyk i zwrot etnograficzny	86
2. Przestrzenie interpretacyjne	88
2.1. Niesamowitość udomowiona	88
2.2. Przestrzeń otwarta	91
2.3. Przestrzeń dyskursywna	93
2.4. Przestrzeń performatywna	96
3. <i>L'écriture féminine</i> i feministyczne aporie	101
3.1. Ekofeminizm i genealogia	105
3.2. Mit Matki Narodu	109
4. Narodowe mitotwórstwo	110
4.1. Realizm magiczny	110
4.2. Peryferia i centrum	113
4.3. Mit i historia	116
5. Konstrukt historii i narodu	119
5.1. Postkolonializm	119
5.2. Naród fantasmagoryczny	120
5.3. Gender i soteriologia polityczna	121
5.4. Literatura czasu przemian: zadania i ograniczenia	123
6. Wnioski	124

Rozdział trzeci

<i>Duiwelskloof</i> – dyskurs pamięci	127
1. Konstrukt pamięci	127
1.1. Pamięć zbiorowa, kulturowa, komunikatywna	129
2. Media pamięci	131
2.1. Ciało i krew: empiria i genealogia	133
2.2. Zapis: pismo i obraz	137
2.3. Miejsca pamięci	142
2.4. Funkcje pamięci	144
3. <i>Duiwelskloof</i> – historia i pamięć	147
3.1. <i>Duiwelskloof</i> jako <i>dorpsroman</i> : zarys fabuły i cech gatunku	147
3.2. Miejsca pamięci i środowiska pamięci	149
3.3. Historia jako <i>ars</i> i <i>vis</i>	150
3.4. Rytuał i współuczestnictwo	152
3.5. Dekonstrukcja „wielkiej narracji”: <i>hi(s)story</i> i <i>stories</i>	152
3.6. Granice współuczestnictwa	156
3.7. Apartheid: koniec pewnej utopii	158
4. Wnioski	161

Rozdział czwarty

<i>Tamta strona ciszy</i> – pamięć i trauma zbiorowa	165
1. Trauma historyczna i funkcjonalna	165
1.1. Aporie języka: idealizacja potworności i niewyraźność traumy	168
1.2. Trauma i pamięć zbiorowa	173
1.3. Afrykanerskie traumy: zbrodnia założycielska, wojny anglo-burskie, apartheid	174
1.4. Trauma w pisarstwie Brinka	176
2. <i>Tamta strona ciszy</i> : głos wykluczonych	179
2.1. Trauma jako negacja	182
2.2. Przemoc jako gra i kompensacja	184
2.3. Mimetyzm pragnień	185
2.4. Język i pismo w procesie wynajdowania pamięci	189
3. Wnioski	192
Zakończenie	197
Summary	203
Intertextual and geohistorical space in André P. Brink's novels (Streszczenie)	207
Bibliografia	211
Literatura prymarna	211
Literatura sekundarna	213